

Sygn. akt V U 827/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant p.o. stażysty Patrycja Kinder

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2017 r. w Kaliszu

odwołania P. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 28 grudnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie P. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 28 grudnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż odwołujący P. J. jako osoba prowadząca poza rolniczą działalność gospodarczą, od dnia 1 lipca 2015 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż P. J. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlega od 1 lipca 2015 r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył P. J., wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że podlega od 1 lipca 2015 r. wskazanym w decyzji ubezpieczeniom.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z 29 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił odwołanie uwzględniając odwołanie w całości.

Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpoznając apelację organu rentowego od powyższego wyroku, wyrokiem z 30 maja 2017 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił, co następuje:

Odwołujący P. J. w okresie do 30 czerwca 2015 r. posiada następujący staż ubezpieczeniowy: od 1.01.1999 r. do 1.08.2002 r. – działalność gospodarczą, od 4.04.2002 r. do 30.06.2004 r. – pracownik, od 14.10.2004 r. do 20.10.2005 r. – umowa agencyjna, od 1.01.2005 r. do 1.02.2006 r. – osoba prowadząca działalność gospodarczą, od 1.04.2012 r. do 1.01.2015 r. – pracownik. W okresie od 2006 r. do kwietnia 2012 r. odwołujący pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy. Świadczenie to odwołujący nadal pobiera ze względu na stan wzroku.

dowód: zeznania odwołującego, nadto informacje ZUS w aktach ubezpieczeniowych 29 maja 2015 r. odwołujący zgłosił w organie ewidencyjnym działalność gospodarczą pod nazwą Agencja (...). Działalność miała status „oczekuje na rozpoczęcie”. Przedmiotem działalności było przetworzenie danych, zarządzanie stronami internetowymi. 15 czerwca 2015 r. zostało z tego tytułu dokonane zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych ze skutkiem od 1 lipca 2015 r. Zgłoszenie dotyczy najniższej podstawy wymiaru.

dowód: dokumenty zgłoszeniowe w aktach ubezpieczeniowych.

Działalność pod nazwą Agencja (...) w ewidencji podatkowej ma numer NIP – (...). Deklaracja VAT 7 za lipiec 2015 r. – dotyczy podatnika nr NIP – (...). Zawarta została w niej informacja o dostawie przez podatnika towarów oraz świadczenie usług na kwotę 18 350 zł.

dowód: deklaracja VAT za lipiec 2015 – koperta k.10.

W powyższym miesiącu wystawionych zostało 11 faktur przy czym 9 faktur obejmowało usługę polegającą na przetwarzaniu danych z dokumentacji źródłowej, jedna – pośrednictwo kredytowe, jedna – analiza dokumentacji pod względem zdolności kredytowej.

dowód: faktury k. 187 – 197 w aktach sprawy.

Deklaracja VAT 7 za sierpień 2015 r. – dotyczy podatnika nr NIP – (...). Zawarta została w niej informacja o dostawie przez podatnika towarów oraz świadczenie usług na kwotę 11 250 zł.

dowód: deklaracja VAT za sierpień 2015 – koperta k.10.

W powyższym miesiącu wystawionych zostało 10 faktur przy czym 9 faktur obejmowało usługę polegającą na przetwarzaniu danych z dokumentacji źródłowej a jedna – prace związane z katalogowaniem nieruchomości oraz rozpoczęcie prac nad wyceną nieruchomości.

dowód: faktury k. 198 – 207 w aktach sprawy.

We wrześniu 2015 r. wystawionych zostało 5 faktur przy czym 4 faktury obejmowały usługę polegającą na przetwarzaniu danych z dokumentacji źródłowej a jedna – dalszy ciąg prac nad wyceną nieruchomości oraz analizę ekonomiczną rentowności projektów inwestycyjnych.

dowód: faktury k. 208 – 213 w aktach sprawy.

W październiku 2015 r. wystawionych zostało 14 faktur przy czym 13 faktur obejmowało usługę polegającą na przetwarzaniu danych z dokumentacji źródłowej a jedna – analizę i weryfikację założeń parametrów biznesowych i innych w przygotowanych projektach inwestycyjnych.

Każda z powyższych faktur z wymienionych wyżej miesięcy została wystawiona odpowiednio w ostatnim dniu kalendarzowym danego miesiąca.

dowód: faktury k. 214 – 227 w aktach sprawy.

Wystawione faktury odnoszące się do danego miesiąca obejmowały usługi świadczone przez okres całego miesiąca.

dowód: zeznania odwołującego – zapis 00:15:15 rozprawy z 22.12.2017

Zgłoszenie do ubezpieczenia M. J. od 1 lipca 2015 r. dotyczy płatnika z NIP (...), zgłoszenie do ubezpieczeń K. S. (1) od 1 listopada 2015 r. dotyczy płatnika o NIP (...). Podobnie zgłoszenie do ubezpieczenia D. C. (1) od 31 grudnia 2015 r.

17 sierpnia 2015 r. odwołujący dokonał wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i ponownego zgłoszenia, w którym określił datę podlegania ubezpieczeniom od 1 lipca 2015 r. Powyższe operacje związane były z tym, iż odwołujący podał błędny kod dla osoby będącej rencistą i dokonywał sprostowania tegoż kodu. Odwołujący za okres od 1 października 2015 r. wystąpił z roszczeniem o zasiłek chorobowy.

dowód: dokumenty zgłoszeniowe

10 sierpnia 2015 r. zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego z kodem 0411 00 w ramach działalności Agencja (...) dokonano co do M. J. z datą od 1 lipca 2015 r. 9 grudnia 2015 r. nastąpiła zmiana co do ubezpieczenia tej osoby – wymiar czasu pracy – 1/8. 1 listopada 2015 r. zostało dokonane zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z kodem 0110 00 K. S. (2) z domu J. – data wypełnienia 3 listopada 2015 r. 31 grudnia 2015 r. dokonano zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego z kodem 04 11 00 D. C. (1). – zgłoszenie 16.10.2016 r.

dowód: informacja z CEiIoDG, dokumenty dotyczące zgłoszeń do ubezpieczenia społecznego

Odwołujący przedłożył faktury dotyczące firmy z dat: 19.03.2016 r. - olej napędowy, 04.04.2016 r. – tusze, tonery, 29.03.2016 r. – kamera sportowa, 27.03.2016 r. – olej napędowy, 30.03.2016 r. – olej napędowy, 25.03.2016 r. – artykuły papierniczne, 29.03.2016 r. – artykuły informatyczne, 03.04.2016 r. – artykuły spożywcze, drogeryjne, klawiatura, 03.04.2016 r. - rośliny i krzewy, 26.03.2016 r. – część artykułów papierniczych, 19.03.2016 r. – znaczki, 08.03.2016 r. – opłaty za telefon i Internet, 18.03.2016 r. – znaczki pocztowe, 19.03.2016 r. – drukarka, 18.03.2016 r. – olej napędowy, 01.03.2016 r. – prowadnice dwutorowe, 02.03.2016 r. – olej napędowy, 28.02.2016 r. – olej napędowy, 07.03.2016 r. – olej napędowy, 08.03.2016 r. – artykuły papierniczne, spożywcze, kosmetyczne, 11.03.2016 r. – olej napędowy, 04.03.2016 r. – atrapa do samochodu T., 19.02.2016 r. – olej napędowy, 25.02.2016 r. – olej napędowy, 01.03.2016 r. – obudowa z klapką, 15.02.2016 r. – czapka, 22.02.2016 r. – znaczki, 17.02.2016 r. – olej napędowy, 14.02.2016 r. – artykuły hydrauliczne, rośliny i artykuły ogrodnicze, 10.02.2016 r. – olej napędowy, 16.02.2016 r. – program komputerowy – 100 zł, 03.02.2016 r. – znaczki, 01.02.2016 r. – olej napędowy, 08.04.2016 r. – macka saperska, 02.04.2016 r. – olej napędowy, 09.04.2016 r. – olej napędowy, 09.04.2016 r. – artykuły ogrodnicze, budowlane, chemiczne, 29.03.2016 r. – klawiatura, 29.03.2016 r. – kijek selfie, 05.04.2016 r. – olej napędowy, 01.04.2016 r. – przedłużenie nazwy domeny. 17.04.2016 r. – lampka solar, roślina, 17.04.2016 r. – lampka solar, FB sport, 15.04.2016 r. – olej napędowy, 29.03.2016 r. – kamera sportowa, 18.04.2016 r. – opony, 20.04.2016 r. – olej napędowy, benzyna, 19.04.2016 r. – artykuły papierniczne, 19.04.2016 r. – podstawka terakota, naboje z gazem, 19.04.2016 r. – roślina cyprys, 13.04.2016 r. – abonament Aga na okres od 30.04.2016 r., 20.04.2016 r. – tarcica, 21.04.2016 r. – olej napędowy, 21.04.2016 r. – aktualizacja programu aga, 02.05.2016 r. – rośliny i odżywki roślinne, 29.04.2016 r. – tusze, 03.05.2016 r. – olej napędowy, 30.04.2016 r. - - olej napędowy, 09.05.2016 r. – olej napędowy, 15.04.2016 r. – usługa wykonania ekspertyzy skompletowania dokumentów dla odwołującego jako nabywcy, 11.05.2016 r. – pendrive, 11.05.2016 r. - HDS3 750/32 seagate, 16.05.2016 r. – artykuły spożywcze, art. Biurowe, 06.07.2015 r. – kask bezszczękowy, 21.07.2016 r. – kabel – 5,70 zł, 04.08.2015 r. – modem – play – 1, 23zł, 24.08.2015 r. – faktura za telefon i Internet, 13.08.2015 r. – klucze plastikowe- 14,90 zł, 28.08.2015 r. – przewód, 27.08.2015 r. – śruby, nakrętki, uchwyt, klemy, drukarka – 27.08.2015 r., 11.10.2015 r. – pamięć, karta pamięci, 24,45 zł i 28,45 zł, 06.10.2015 r. – usługi telefoniczne, 22.09.2015 r. – usługi telefoniczne – Internet, 26.10.2015 r. – mały uchwyt szyby, 26.10.2015 r. – videograbber – 69,80 zł, 26.10.2015 r. – stojak, podstawka, 26.10.2015 r. – bateria blec- Decker, 26.10.2015 r. ładowarka, 04.11.2015 r. – parrot AR Drone, 27.11.2015 r. – artykuły papiernicze – 63,35 zł, 27.11.2015 r. – tester kabli – 9,49 zł, 27.11.2015 r. – serwer wirtualny, 08.12.2015 r. – olej napędowy, 07.12.2015 r. – szczotki, 03.11.2015 r. – kątownik, wkręty, narożnik, zawias, 05.12.2015 r. – olej napędowy, 05.12.2015 r. – artykuły malarskie, podpalka, 09.12.2015 r. – olej napędowy, 15.11.2015 r. – olej napędowy, 12.12.2015 r. – śruba, preparat wielofunkcyjny, 08.12.2015 r. – usługi telefoniczne Internet, 18.12.2015 r. – olej napędowy, 31.12.2015 r.

– olej napędowy, 03.01.2016 r. – olej napędowy, 08.11.2015 r. – usługi telefoniczne Internet, 13.1-0.2016 r. – olej napędowy, 13.01.2016 r. – bateria vinnic, 15.01.2016 r. – wkład z węglem granulowanym, z pianki i sznurkowy, 16.10.2016 r. – olej napędowy, 24.10.2016 r. – olej napędowy, 22.01.2016 r. – olej napędowy, 23.01.2016 r. – HD-EX-ADA-043 niebieski, wodoodporny, 25.10.2016 r. – stacja dokująca, 25.10.2016 r. – bluza polarowa, 28.10.2016 r. – olej napędowy, płyn do spryskiwania, naszywka wojskowa na ramię. – 25.10.2016 r.

dowód: przedstawione faktury w aktach sprawy

Z rejestru sprzedaży VAT z lipca 2015 r. wynika wpływ należności do firmy odwołującego z firm: (...) Doradztwo i Usługi Budowlane (...), T. A. K., TUP-TIM s,c, D. i P. Ł. w K., Usługi (...) w Ż., Stowarzyszenie Klub (...) w C., Gospodarstwo (...), (...) we W., (...), E. P. W. w K., (...), Drew P. W. K.. Z rejestru sprzedaży VAT za sierpień 2015 r. wynika wpływ należności do firmy odwołującego z firm: (...) Doradztwo i Usługi Budowlane (...), T. A. K., TUP-TIM s,c,D. i P. Ł. w K., Usługi (...) w Ż., Stowarzyszenie Klub (...) w C., Gospodarstwo (...), (...) we W., (...), E. P. W. w K., (...). Z rejestru sprzedaży VAT za wrzesień 2015 r. wynika wpływ należności z firmy (...). Co do pozostałych firm są wpisane wielkości ze znakiem minus, a podsumowanie daje wielkość 0.

dowód: ewidencja sprzedaży VAT

Co do podatku VAT za lipiec 2015 r. odwołujący na swoje nazwisko otrzymał upomnienie z II Urzędu Skarbowego w K.. Z pisma z dnia 16.10.2016 r. wynika, iż nastąpiło rozliczenie nadpłaty VAT za II 2016 r. na podatek od wynagrodzeń za III 2016 r.

dowód: korespondencja z urzędem skarbowym

K. S. (1) korzysta ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych w związku z urodzeniem dziecka. D. C. (1) wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia – wprowadzanie danych. M. J. wykonywał poprzednio działalność gospodarczą, którą wyrejestrował z końcem października 2015 r. a następnie wykonuje prace związane z przetwarzaniem danych jako pracownik u ojca.

Z informacji organu rentowego z dnia 24.10.2016 r. wynika, iż co do wpłat zaliczek na podatek dochodowy to ich brak od płatnika P. J. za okres od 01.07.2015 r.

dowód: przedstawione deklaracje co do zaliczek na podatek dochodowy

Przedstawiono umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z P. z 3 sierpnia 2015 r. Dotyczy kwoty 92,24 zł miesięcznie – przez 6 miesięcy rabat w postaci niepłacenia abonamentu.

dowód: umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych

Organ rentowy kierował w kwietniu 2016 r., maju 2016 r., sierpniu 2016 r. żądania co do odwołującego o poprawienie błędów w deklaracjach co do D. C. (2).

dowód: korespondencja z organem rentowym

Odwołujący w deklaracji PIT 36 za 2015 r. wykazał przychody z działalności 91701,00 zł, koszty uzyskania – 8047,56 zł i stratę – 2832,34 zł.

dowód: dokumenty PIT 36

Organ rentowy w swoim piśmie przekazał informacje o stanie konta odwołującego na koniec 2015 r. Wskazano składki za lipiec, sierpień i wrzesień 2015 r.

dowód: informacje organu rentowego kierowane do odwołującego

Odwołujący P. J. przejął działalność gospodarczą, którą prowadził jego syn M. J.. W tym zakresie zawarto porozumienie z dnia 30.05.2015 r.

dowód: porozumienie z 30.05.2015 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu zważył, co następuje:

Odwołujący prowadził działalności gospodarczą od 01.07.2015 r.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.5 i art. 13 pkt.4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym -podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą działalność gospodarczą od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Osoby takie podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, jeśli zgłoszą w tym zakresie wnioski i opłacają składki na to ubezpieczenie.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. póź. 636 z późn. zm.) osobom ubezpieczonym w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Z utrwalonej linii orzecznictwa sądowego wynika, że podleganie ubezpieczeniom społecznym wynika nie z samego faktu zgłoszenia działalności gospodarczej, ale rzeczywistego jej prowadzenia. W wyroku z 13.11.2008 r. Sąd Najwyższy podniósł, że obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu (II UK 94/08, LEX Nr 960472). Taki sam wniosek wynika z innych orzeczeń tego Sądu m.in. wyroku z dnia 21.06.2001 r. wydanego w sprawie II UKN 428/00, OSNAPiUS 2003, nr 6, poz. 158, z dnia 11.01.2005 r., I UK 105/04, OSNP 2005 nr 13, poz. 198, czy z dnia 19.03.2007 r., III UK 133/06, OSNP 2008 nr 7-8. poz. 14).

W związku z powyższym, aby ocenić prawidłowość zaskarżonej decyzji, ustalić należało, czy odwołujący P. J. faktycznie wykonywał pozarolniczą działalność gospodarczą, do której zgłosił się od dnia 01.07.2015 r.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 2 ustawy z dnia 02.07.2004r. „o swobodzie działalności gospodarczej” (tekst jedn. Dz. U. z roku 2013. 672, ze zm.), działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność gospodarcza jest działalnością stałą, zorganizowaną, planową, samodzielną zarobkową, podporządkowaną regułom opłacalności i zysku, a przede wszystkim istniejącą w obrocie gospodarczym.

Do powstania obowiązku ubezpieczenia nie wystarczy uzyskanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub koncesji, lecz wymagane jest faktyczne rozpoczęcie prowadzenia działalności. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzi tylko do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą, które to domniemanie może być obalone. Czynności podjęte przez odwołującego świadczyły o zamiarze podjęcia działalności gospodarczej oraz o jej faktycznym rozpoczęciu. Rozpoczęcie działalności gospodarczej polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza, jak każda działalność człowieka, jest działalnością celową, ma przynosić zysk oraz zapewnić prawo do świadczeń w przypadku zaistnienia ryzyka ubezpieczeniowego. Dokonując zgłoszenia do działalności gospodarczej do ewidencji z datą rozpoczęcia działalności od dnia 1.07.2015r., odwołujący przejmował od syna M. J. działalność gospodarczą. Dysponował miejscem, gdzie działalność ma być prowadzona, dysponował sprzętem, który służył do prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na zarządzaniu stronami internetowymi, stawał się stroną umów z podmiotami, które zleciły wykonywanie konkretnych usług, usługi te wykonywał i za usługi te otrzymywał zapłatę. Przedstawiona do akt dokumentacja podatkowa w postaci deklaracji podatkowych oraz

dokumentacja finansowa w postaci faktur VAT wskazuje na prowadzenie działalności w postaci sprzedaży usług kilku podmiotom i to poczynając od lipca 2015 r. Oznaczenia na tych dokumentach podmiotu wykonawczego nie nasuwają żadnych wątpliwości, iż podmiotem tym jest odwołujący. Zatem nie było uprawnione twierdzenie organu rentowego o dalszym prowadzeniu działalności przez syna odwołującego w okresie objętym treścią zaskarżonej decyzji.

Nie ma znaczenia przy tym fakt zgłoszenia wyrejestrowania działalności z ubezpieczeń społecznych i jej ponowne zarejestrowanie z datą pierwszego zgłoszenia, w zakresie daty podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od daty ponownego zgłoszenia. Przesłanką takiej czynności było doprowadzenie do zawarcia w deklaracji ubezpieczeniowej prawidłowego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Powyższe okoliczności nakazują Sądowi przyjąć, że odwołujący od 1 lipca 2015 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegał z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym, w tym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Stwierdzeniu takiemu nie stoi na przeszkodzie to, że zgłoszeń odwołujący dokonał zanim faktycznie działalność rozpoczął. Nie jest wadą takiego zgłoszenia gdy rozpoczęcie działalności następuje w deklarowanym terminie co w niniejszej sprawie miało miejsce.

Mając powyższe na względzie, odwołanie P. J. należało uwzględnić i dokonać zmiany zaskarżonej decyzji, o czym orzeczono na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.